

DISSERTATIO INAUGURALIS MEDICA

De

CORTICE PERUVIANO,

Quam

ANNUENTE DIVINO NUMINE

GRATIOSI MEDICORUM ORDINIS JUSSU ET AUTHORITATE,

IN ALMA UNIVERSITATE BASILIENSI,

Pro ſummis in Medicina Honoribus atque Privilegiis Doctoralibus legitimè impetrandis,

Publico Eruditorum Examini modeſtè ſubmittit

JOH. JACOBUS PEYERUS,

Scaphuſo-Helvetus.

Ad Diem 5. Octobr. M DCC XLV.

h. l. q. ſ.

BASILEÆ,

Impreſſit JOH. JACOBUS THURNISIUS, EMAN. FIL.

VIRIS

NOBILISSIMIS, AMPLISSIMIS, EXCELLENTISSIMIS, atque EXPERIENTISSIMIS,

DOMINO

JO. RODOLPH. ZUINGERO,

Phil. & Med. Doctori, in Inclyta Universitate Basiliensi Practices Professori Celeberrimo, Socio Collegii Naturæ Curiosorum Meritissimo.

DOMINO

FRIDERICO ZUINGERO,

Phil. & Med. Doctori, Serenissimæ Domûs Baada-Durlacensis Consiliario Aulico & Medico Dignissimo, Practico Celeberrimo;

Nec non

DOMINO

JOH. HENRICO HEGNERO,

Med. Doctori, Vitoduri Practico Felicissimo, Clarissimo.

STUDIORUM SUORUM PROMOTORIBUS, FAUTORIBUS ATQUE PATRONIS

Inauguralem hancce Dissertationem sacram voluit

AUTHOR.

PRÆFATIO.

Ui illam Medicinæ partem, quæ materiem medicam continet, animo circumspicit, deprehendet facilè, diffusam esse admodum sylvam auxiliorum Medicorum, prolixam de remediis omnivariis doctrinam, sive eorum multitudinem, sive qualitates & vires, sive præparationes & compositiones, sive denique operationem & usum eorumdem considerare velit: Ut taceam nunc loci natalis, unde in Medicinam trahi solent, diversitatem, quandoquidem nulla ferè est Regio,

quæ non ſingularia, & propria quædam morborum Remedia alit; ita quidem, ut Medici è qualibet terra ea promere queant, quorum ope nullum non ægritudinis genus ſæpè depellere valent. Ob hanc fortè præter alias rationem quondam magni Nominis atque Potentiæ Princeps CAROLUS LUDOVICUS, Elector Palatinus, ſummus rei Literariæ Patronus, cum ſubindè ægrotaret, noluit à Medicis aliud ſibi ordinari remedium, quam quod ſuis in terris creſcens haberi poſſet. Verum novimus quoque incidere nonnunquam caſus, in quibus, dum per inquilina qualiacunque remedia parum vel nihil planè proficitur, Medici tunc ad exotica tanquam ad ſacram Anchoram confugientes, horum uſu ſatis felices eventus intuentur: Ut adeò ad perfectionem Medici practici neceſſariò quoque exoticorum quorumvis cognitio requiratur, præſertim cum ea ſubindè nova è diſſitis maximè terris, & inſulis Orientalibus aut Occidentalibus ad nos devehantur, inque pharmaceuticas officinas introducantur. Horum nunc plurima, ſi non omnia ſunt ſimplicia, aut certè præparata, rariùs verò compoſita; quædam per plures annos latuerunt, donec tandem perfectè ſatis indefeſſo curioſorum Hominum in utriusque Indiæ diſſitas regiones & inſulas navigantium ſtudio detecta innotuerunt. Alia verò obſcurioris adhucdum ſunt indaginis, ſi quis locum natalem deſideret, aut integræ plantæ deſcriptionem exoptet. Unde Medicus practicus duplicem in hanc rem inſumere laborem

rem necesse habet; primò namque ea quoad omnes conditiones ritè cognoscere, postea verò diverso plane pro varietate morbi modo usurpare debet. Inter quam plurima nunc morborum auxilia, quæ India Occidentalis nobis transmittit, frequentis admodum usus sunt varii Cortices, atque inter hos maximè Cortex ille decantatus febrifugus Kinkina; cujus equidem plures jam habemus descriptiones, diverso tempore à variis Authoribus editas, ita ut alieno labore uti, vel inanem operam sumere videatur, qui ejus historiam in dissertatione quadam moliri, sicque jam actum agere non erubescit. Attamen hoc non obstante animum induxi, ea, quæ mihi vera aut saltem probabilia videntur de corticis dicti effectu in corpore humano, & de modo quo usurpari solet, Speciminis Inauguralis loco ventilare. Mihi seu tyroni Medico certè haud contigit vix dum exantlatis examinibus in Medicina novum quid detegere. Insuper quemvis pro arbitrio suo scribere certum est. Unde cum ante aliquod tempus in Nosodochio Basiliensi Corticis Peruviani vires in pluribus febricitantibus observaverim, postea vero Lugduni-Batavorum in proprio meo corpusculo post febrim acutam tertianâ infirmo expertus fuerim, mihi constitutum est, in hac Dissertatione primò historiam originis & locum natalem hujus remedii ex optimis Authoribus, quos hinc indè citabo, tradere; dein verò naturam & differentiam indicare; denique vires ejus ac modum

usurpandi nostra in regione (ita ut in collegiis publicis privatisque annotare licuit) exponere conabor. Ubique verò ea tantum prolaturus sum, quæ vel authoritate, vel ratione, vel experientia, vel omnibus simul firmari possunt. Diligentia autem duce, methodo comite ea haud difficilè consequi potero.

DISSER-

DISSERTATIONIS INAUGURALIS

De

CORTICE PERUVIANO

Cap. I.

Historiam originis continens.

§. I.

Ortex Kinkina nostræ nunc considerationis, distinctus ab alio ejusdem juxta plures Authores nominis, scilicet spurio ac novo, seu fœmina Cascarilla, diu satis ante hunc innotuit, atque in Medicinam receptus est; longè diutiùs verò apud Barbaras Gentes & Ethnicos latitavit, antequam proximè prægresso seculo in Medicorum notitiam devenerit. An autem culpa talis ignorantiæ Europæorum in Indias unde cortex provenit navigantium negligentiæ, vel potius Americanorum invidiæ adscribenda sit? dicere non ausim. Hoc interim

interim certum esse existimo, Gentiles illos Americæ plura in arcanis habere, quæ avidos Europæos celant quantum possunt, ac sæpe omni studio cavent, ne suis facilè terminis ac limitibus efferantur. Quamquam enim Christophorus Columbus jam ante bina secula Insulas Americanas detexerit, atque ab eo tempore navigationes in istam mundi partem frequentiores redditæ sint; Cortex tamen noster vixdum circa medium ultimi seculi inclaruit; Unde Medici quidam conjecerunt, Americanos data opera, inter alia & hoc specificum antifebrile tamdiu reticuisse, speque vana lactatos fuisse, fortè Hispanos, à quibus admodum duriter tractati & habiti fuêre, crebrioribus febrium in locis tam insalubribus insultibus vel consumi, vel cicurari posse, si tam nobile, tamque certum remedii genus perpetim ignorarent. Egregiè proin ludit ac fallit, vel ipsemet fallitur, qui eam febres per usum Kinkinæ sanandi rationem aut methodum jam Hippocrati cognitam fuisse aliis obtrudere vellet. Cum tamen Senex iste Medicus notitia ejus penitus fuerit destitutus; saltem in hujus scriptis ne minimum datur, ex quo vel species veritatis elucesceret. Exinde enim, quod Hippocrates plures alterantium imprimis ope febres curaverit, non sequitur, illum corticis dicti auxilio id fecisse.

§. II.

Diu itaque absconditum Specificum Antifebrile nostrum tandem curâ solertiâque Hispanorum patefactum fuit; quippe cum aliquo tempore Uxor Proregis in America, Comitis del Cinchon Limæ, quæ est Metropolis Regni Peruviani, ex febre tertiana gravissimè decumberet, atque ab omnibus remediis adhibitis nihil quidquam levaminis sentiret, imo indies morbi sævitiâ magis excruciaretur, præfectus urbis aut munimenti Loxæ, natione Hispanus, statu morbi hujus jamjam periculoso comperto, Proregem certiorem fecit, sibi ad manus esse remedium à fido quodam Americano gratitudinis causâ acceptum, cujus usu ægrota Proregina febrim

febrim indubiè depellere, atque priſtinam ſanitatem recuperare poſſet: Avida hinc tam certæ tamque ſecuræ Medicinæ Regina pulverem corticis peruviani tranſmiſſum, utut injucundum aliquoties aſſumſit, & paucis inde diebus à moleſtiſſima febris ægritudine feliciſſimè liberata fuit. Quo facto fama tam nobilis tamque efficacis remedii per totam ſtatim Americæ partem Hiſpanicam diſſipata eſt, atque ſine dubio multis aliis febricitantibus tum quoque ingenti fuit ſolatio; Cumque non longè poſt dictus Prorex cum familia ſua in Hiſpaniam revocatus trajiceret, & in hoc quoque Regno iſtud medicamenti genus ſenſim percrebuit, ſicque paulatim in uſum vocari cœpit. Anno deinde Salutis circiter milleſimo ſexcenteſimo quadrageſimo nono Patres quidam Venerabilis Societatis Jeſu ex America reduces facti, ſchediaſmate peculiari evulgato, antifebrilis hujus corticis naturam, vires & uſum publicaverunt, & per univerſam Italiam vicinasque regiones diſſeminarunt, magno eum ubique pretio vendentes.

§. III.

Cum autem experimenta hinc inde inſtituta & obſervationes multiplices Corticis Kinkinæ efficaciam in febribus præcipuè intermittentibus ſanandis magnoperè confirmaſſent, & inde haud ineptè multi judicarent, tanta remediorum farragine in febribus exſtirpandis non amplius opus eſſe; Pharmacopæi plures hinc inde conſilium inibant de ſupprimenda corticis tam pollentis fama, ne in poſterum ſuccinctâ hâc febres tollendi methodo ſibimet occaſio ſurripiatur ingenti cum lucro copiam Medicamentorum diverſorum ægris diſpenſandi. (1)

§. IV.

Sed & cum perverſa remedii noſtri exhibitione, vel

B Diæta

(1) Rich. Morton. Oper. Med. Tom. 2. p. 69.

Diæta requiſita minus benè obſervata, ſubinde febris nonnullis poſt intervallum aliquod temporis rediret, vel alia etiam ſymptomata relinqueret, quidam Medicorum aliàs non indócti contra illius uſum quoque inſurgebant; quos inter præcipui erant Joh. Jacobus Chifletius (1), & Vopiſc. Fortunanus Plempius (2), qui in novum hoc antifebrile remedium ita debacchati ſunt, ut aliquot dein annorum ſpatio oblivioni ferè datum fuerit: Donec Medicus ille Genuenſis Sebaſtianus Badus (3) Plempii cavillationibus ita ſatisfecerit, ut de remedii innocentia poſtmodùm non amplius dubitaretur; quam etiam Anno 1659. Rulandus Sturmius Medicus Delphenſis ſcitè ſatis & eleganter vindicavit, horum verò ſententias plurimis rationibus & obſervationibus firmatas legimus apud Thom. Sydenhamum (4), Richardum Mortonum (5), Joh. Bohnium (7) & alios multos.

§. V.

Poſt illa tempora febrifugum Corticis Kinkinæ remedium paulatim in Anglia & Gallia valdoperè increbuit; præprimis ubi Galliæ Delphinus quartanâ exquiſitâ detentus, tot aliis fruſtra adhibitis remediis, ſolo Cortice Peruviano, à Talbotio Anglo oblato, feliciſſimè reſtitutus fuerat, unde factum, ut Delphini pater Potentiſſimus Rex LUDOVICUS XIV. medicamentum à Talbotio in ſecretis habitum, magno pretio redimeret, ac in ſubditorum ſolatium ſcripto publico per famoſiſſimum Pharmacopæum de Blegny in lucem edito diffunderet, ſub titulo *Remedii Anglici pro curatione febrium Regis juſſu communicati:* G. Reméde Anglois pour la gueriſon dé Fiévres publié par ordre du Roy.

§. VI.

(1) In tractatu ſingulari de Cortice, Bruxell. 1653. edit. (2) In ſcripto 1655. divulgato. (3) Anaſtaſis cortic. An. 1663. publici juris facta Libr. 2. c. 8. (4) Oper. p. m. 299. (5) Oper. Med. Tom. 2. p. 70. (6) Oeconomia Corpor. Anim. p. m. 629. ſeq.

§. VI.

Hæc nunc eſt brevis hiſtoria originis hujus remedii, ſequitur jam, ut ad deſcriptionem ejus veniam, nihil enim plus juvat Medicum in ſanandis morbis quam morbo prius ritè cognito remediorum cognitio perfecta; ad quam itaquè omnes contendere debemus, ne facilè ab aliis in fraudem deducamur. Ingentem namque fucum committi inter Exoticorum venditionem experientia quotidiana teſtis eſt. Nonne fuêre mercatores, qui cortices Caſſiæ Caryophyllatæ nomine inſignitos, pro Kinkina vendiderunt, cum tamen Caſſia iſta ſit cortex Cinamomi cujusdam ex arbore Canyngá, à populis Orientalibus decerpti, qui colore, ſapore, odore, & craſſitie multùm à cortice Arboris ſic dictæ Gannaperide Peruviano differt, adeoque potius ad Caryophyllos aromaticos accedit, quos Inſtitores illo etiam Cinamomo Caryophyllato adulterare ſolent. Cœterum & Caſſia iſta habet laminas longè tenuiores Kinkinâ verâ.

Cap. II.

De Genere, Solo natali, Differentia, Viribusque Corticis in genere.

§. VII.

Ante omnia hic loci nunc occurrit ratio Nominis inquirenda, quo tanto meliùs in Librorum, in quibus ejus diverſimoda fit mentio, lectione verſari queamus. Si proin ejus ſpectemus Ethymologiam & Synonima, Cortex vocatur Peruvianus, quoniam è famoſo Americæ Regno Peru, ubi copioſè naſcitur, ad nos in Europam defertur. Kinkina ab Hiſpanis appellatum fuit hoc remedium, quo nomine Corticem exprimunt, atque

κατ᾽ ἐξοχὴν Peruvianum intelligunt. Unde nonnulli perperam corticem Chinæ Chinæ appellavêre, cum tamen in China non proveniat: Non eſt itaque quod Zornius in Botanologia, & alii plurimi nomen hoc reliquis anteponant, cum genuina nomina haud deficiant. Quibusdam pulvis Comitiſſæ dicebatur, quod Comitiſſa uxor Proregis Comitis del Cinchon eo primum uſa fuerit, pulvis Jeſuiticus, pulvis Patrum, pulvis de Lugo, quoniam Joh. Cardinalis de Lugo Soc. Jeſ. Romam primus attulit, unde factum eſt, ut poſtea ibidem à Collegio Jeſuit. Religioſis atque pauperibus gratis diſpenſaretur. Communis tamen & magis uſitata hodiè appellatio eſt illa Corticis febrifugi, vel Peruviani, vel Kinkinæ; Atque hac ratione facilè diſtinguitur à Cortice Peruviano altero, cujus Cap. 1. §. 1. mentio facta eſt.

§. VIII.

Locus Natalis Kinkinæ eſt Regnum in America Peruanum, hujusque provincia Quitenſis, in quâ propè Loxam urbem copioſè creſcit, vel colitur arbor famoſum noſtrum corticem ferens. Hujus Arboris febrifugæ, Peruvianæ, Kinkinæ, Quinquinæ, & Gannaperide dictæ Ray. h. pl. Palo de Calenturas Hiſpanorum; accurata & perfecta deſcriptio diu admodum deſiderata fuit.

§. IX.

Cum verò in ſolemn. Reg. Scientiar. Academ. Pariſ. Comitiis An. 1738. Celeberr. D. Dufay veram hujus arboris deſcriptionem ex Regno Peruano à D. de la Condamine ejusd. Academ. Socio ſibi miſſam tradiderit; Excell. Geoffroy poſtea eam Mater. Medic. Tom. II. pag. m. 180, ſequenti modo inſeruit. *Arbor*, inquit, *corticem ferens peruvianum haud eſt admodum procera, in plures ramos divaricata, caudice mediocri, cortice autem, ut infra dicetur. Ramos veſtiunt folia ſimplicia oppoſita, ovato-oblonga, anterius cuſpidata, inte-*

gerri-

gerrima, petiolata, tres uncias longa, duas lata, ſat craſſa, coſtâ per mediam longitudinem excurrente, ex qua nervi laterales ad oras ſucceſſivè obliquant. Extremis ramis è ſummo arboris prodeuntibus unus vel plures innaſcuntur florum faſciculi, figura & colore cœruleo-cinereo, antequam aperiantur, Lavandulæ floribus nonnihil ſimilium. Communis florum pedunculus ex alis foliorum emergit, & in plures pedunculos minores divaricatur, ſinguli ſingulum florem gerentes, perianthio donatum minimo, quinquedentato, perſiſtente & Embryoni inſidente. Corolla monopetala eſt regularis, infundibuliformis, Hyacinthi flori aliquatenus ſimilis magnitudine & figura, tubo oblongo (9. circiter lineas) limbo patulo, quinque & aliquando ſexfido, laciniis acutis, margine attentiùs inſpicienti, leviter ſerratis. Corolla intùs colore eſt miniato, circa medium vividiori, ad oras pallidiori, extùs verò rubore ſqualido cum lanugine albicante. Stamina quinque pallidè lutea inter corollam recondita ſtylum circumdant albidum; filiformem, ſtigmate ſimplici, viridi, & oblongo inſtructum, Embryoni inſidentem, tubum non excedentem. Embryo autem abit in capſulam olivæ-formem, ab apice ad baſim dehiſcentem, in duo loculamenta ſepto intermedio diſtincta, in quibus ſemina continentur parva, compreſſa, margine cincta membranaceo pellucido. Capſula vi elaſticâ rumpi ſolet & ſemina ſpargere: Valvæ areſcendo breviores fiunt & latiores.

§. X.

Cortex hujus Arboris genuinus ac bonus eſt craſſiuſculus, ſiccus, extrinſecus ſcaber, & quandoque muſcoſus, intus lævis, fibroſus, parumper reſinoſus, friabilis, coloris rufi vel cinamomei, quandoque ex rufo-ferruginei, ſaporis valde amari, ſubadſtringentis & leviſſimè aromatici, odoris exigui, haud ingrati. Hujus loco ſi Medico occurrat cortex non friabilis, coloris ad nigredinem vergentis, ſaporis faſtidioſè amari, glutinoſi, vel & inſipidi, odoris fœtidi; talis tamquam effœtus, corruptus vel quocunque modo adulteratus, rejiciendus eſt. Multum enim in hoc ſitum eſſe exiſtimo, ut genuinum ac optimum ſemper eligamus

 corticem,

corticem, ſicubi illum cum fructu in uſum trahere velimus; ſæpenumerò quum in officinis pharmaceuticis habeatur annoſus, corruptus, vel etiam adulterinus, qualem pharmacopolæ aliquando à peregrinis mercatoribus obtinent, qui fraudulenter alios cortices quodammodo noſtro Peruviano ſimiles ſucco Aloës, ad amarorem conciliandum, tinctos ac imbutos ſubſtituuut.

§. XI.

Virtutem & efficaciam corticis noſtri febrifugam, cum ubique terrarum, vel cuivis aniculæ nota ſit, multis ut deſcribam, non neceſſe duco; potius nunc me confero ad exquirendam rationem, qua decantatam ſuam virtutem in corpore humano præſtare ſolet, & modum, quem in ejus uſu obſervare ſolemus. Quodſi itaque conſideremus, corticem noſtrum Analyſi chymicæ ſubjectum præbere præter ſat multum phlegmatis acidi, partes oleoſas, ſalinas, ut chemici docent. Facilè judicare licet, corticem hunc ob dictas partes, & inſignem, qua pollet, amaritiem, inſignes quoque in corpore humano edere effectus, pro complexionum diverſitate & aliis concurrentibus circumſtantiis quodammodo etiam varios; quippe qui habent teneras Ventriculi ac Inteſtinorum fibrillas, ab illius uſu nonnunquam, ob acceptum vellicationis ſenſum juſtò majorem, per inferiora, rariſſimè per ſuperiora, purgantur. In infantibus, pueris atque puellis ejus effectu quandoque vermes necantur & expelluntur. Præterea Medicorum multi obſervarunt, corticis hujus amari uſû, ciborum appetitum deficientem vel languentem reſuſcitari, materiem febrilem deſtrui, tonum poſtea partium nervoſarum leni ejus adſtringente efficaciâ roborari ac firmari; Ratione porrò particularum valde ſubtilium ſalino-ſulphurearum atque oleoſarum facultatem quoque habet aperientem, reſolventem, diſcutientem, moventem &c. Ut adeo remedii hujus uſus in plurimis morbis admodum efficax ſit, quemadmodum Pra-

ctico

cticorum experientia quotidiè teſtatur; ita enim non ſolum in febribus intermittentibus, verùm quandoque in continuis remittentibus (1), ſicut etiam in necandis Vermibus, Cephalalgiis, nec non in Convulſionibus & Hæmorrhagiis cum ſucceſſu felici adhibitus fuit (2). Potiſſima tamen & quaſi ſpecifica ipſius qualitas ac virtus eſt antifebrilis, ut ea propter etiam titulum Corticis febrifugi meruerit; quamvis autem non omnes indiſcriminatim febres diſcutiat, pleraſque tamen intermittentes, & inter has ſæpe chronicas, aut pro incurabilibus habitas rectè adhibitus ſuperare ſolet. Ita ut Medici apud nos & alibi in curatione intermittentium quotidianarum, tertianarum, quartanarum, ſimplicium, duplicium, triplicium, imo etiam quandoque continuarum remittentium ad uſum Corticis noſtri confugere coacti ſint. In quibus certè omnibus citò tutoque debellandis par Cortici huic remedium hactenus repertum non eſt. Cujus rei exempla innumera allegare poſſemus eorum, quos talibus afflictos febribus remedii noſtri ferè infallibilis ope priſtinæ ſanitati reſtitutos, novimus; multoties quidem febres intermittentes corpore prius ritè purgato aliis quoquè tutis cederent remediis, modo ægrotantes ea, quâ par eſt, uti vellent aut poſſent patientia, hujus verò defectu ut plurimum Medicos ſuos cogunt, ut ad corticis uſum, tamquam ad ſacram confugiant anchoram.

§. XII.

Verum ſicuti haud rarò a Venenis præſtantiſſima remedia præparata maximopere proſunt, ita viciſſim optima Medicamenta Venenorum induunt naturam, quando vel perverſè ac intempeſtivè; vel immodicè uſurpantur. Idem profectò noſtræ quoque Kinkinæ ſæpe accidit, quod nempe malè adminiſtrata, vel haud opportuno tempore adhibita languorem diuturnum, vel & quandoque Hydropem, vel cachexiam

(1) Vid. Sydenham. op. Med. p. m. 304. (2) Id. p. m. 412.

chexiam diuturnam, poſt ſe relinquat, id quod à practicis jam diu obſervatum fuit. Quandoque enim Medici in ægrotantibus, qui corticem perverſo modo uſurparunt, neceſſe habent, intermittentem, qua prius laborarunt, febrim per fractâ doſi exhibitum Rhabarbarum, aut aliud conveniens remedium reſuſcitare, aliaque deinceps methodo curare.

§. XIII.

Antea dictum eſt, quod Cortex Peruvianus quandoquè etiam in febribus continuis proficuus ſit; Quæſtio ergo heic incidit: An non idem in febre Ephemera, in Synocho, vel etiam in Cauſſo cum fructu queat in uſum trahi? Equidem novimus, Gallicos aliquot Medicos hoc tentaſſe, indequè bonum, ut teſtantur, expertos fuiſſe ſucceſſum. Verum ipſemet, ut fatear, in his morbis Corticis effectum nondum vidi; Inſuper planè mihi perſuaſum habeo, multiplicari adhuc debere experientiam Corticis in hiſce continuis febribus, antequam certus aliquis effectus ſtabiliri poſſit.

Cap. III.

De Vario, corticem Peruvianum uſurpandi Modo.

§. XIV.

Quod nunc attinet remedia, è Cortice Kinkina ſive præparata, ſive compoſita, ea quidem diverſa ſunt, non omnia tamen planè ejusdem contra febres efficaciæ. Primum autem remedium exinde paratum ſimpliciſſima eſt Corticis noſtri comminutio, & in pollinem ſive pulverem ſubtiliſſimum redactio, qui pulvis dein ut plurimum in ſubſtantia à ſcrup. duobus ad drachm. 1. bis pluriesve,

-riesve, pro Circumstantiarum ratione, de die exhiberi solet cum diversis vehiculis, sicuti mox explicabitur.

§. XV.

Multis ægrotantibus cum forma pulveris præcipuè tam amari, & quoad levitatem vel dosin tam prolixi non arrideat; multi Medicorum Essentiam vel Tincturam ejus affuso quodam menstruo idoneo elicere studebant. Jam verò cum nunc aquoso, nunc spirituoso liquore, nunc simplices magis, nunc compositæ præparationes tales fieri possint, sequentes aliquot apud nos in officinis occurrentes & approbatas apponere volui. Primò nempè Tinctura quandoque quibusdam placet per decoctionem in aqua simplici seq. Rec. Corticis Peruvian. opt. grosf. mod. pulverisat. unc. VI. aquæ simplicis fontanæ, vel quæ melior est, Thermalis Fabariensis vel Leycensis libr. II. vel. III. Coq. ad remanentiam dimidiæ partis, quam per colaturam aufer, & remanentiam Corticis in aqua noviter affusa simili modo coque, atque colaturam priori affunde, tandem toti huic decoctioni adde syrup. aperitiv. Mind. & capillor. Vener. q. s. ad aliqualem gratiam; cujus deinde manè ac vesperi unc. III. IV. & ultra tempore ἀπυρεξίας sumi possunt. Hujus loco etiam quandoque Tincturam vel Decoctum magis compositum seq. cum successu felici exhibitum vidimus. Rec Cortic. Kinkin. opt. unc. IV. Fraxin. unc. unam. sem. Radic. Calam. Aromat. Cichor. Apij. Gentian. maj. ana unc. semis vel drachm. VI. Fol. Card. Bened. Summitat. Centaur. min. ana man. sem. Cinamom. acut. opt. drachm. I. Sal. Absynth. Tartar. Nitr. præparat. aa drachm. sem. Inc. & contus. coq. in Aqu. fontan. libr. VI. colat. alb. ovor. clarificat. libr. IV. admisc. Syrup. flor. Tunic. Card. Bened. vel. Cortic. Aurant. ana unc. II. Misc. eadem dosi ac præcedens, eodemque temporis intervallo propinari potest.

§. XVI.

Alia iterum præparatio ab Anglis primùm introducta est: Infusio nempè Corticis pulverisati cum vel sine vino sequen-

ti

ti modo. Rec. pulver. Cortic. peruvian. opt. unc. I. ſs. Sal. Centaur. min. vel Abſynth. drachm. I. miſc. f. pulv. ſubtil. cui in phiala vitrea vel terrea affund. vin. alb. generoſ. veter. libr. III. ſs. ſtent in loco tepido, ſubinde agitando, ita ut poſtea liquoris hujus turbidi unc. ij. v. iij. ſingulis quadrihoriis tempore intercalari hauriantur. Vel. Rec. Cortic. Peruvian. opt. unc. I. ſs. Sal. Centaur. min. drachm. I. v. ſcrup. IV. miſc. f. pulv. ſubt. cui in idoneo vaſe affunde aqu. fontan. opt. vel ſi haberi poſſet apud nos piperinæ libr. IV. ſtent intra aquam calentem in digeſtione; cujus dein doſis cum præced. eadem ter, quater vel pluries de die ſumend.

§. XVII.

Tinctura ſive Eſſentia cum ſpirituoſo liquore ſequenti modo extrahitur. Rec. Cortic. Kinkin. opt. unc. iij. Sal. Juniper. vel Card. Bened. drachm. I. Tartar. drachm. ij. Cinamom. opt. ſcrup. I. ſpirit. Ceraſor. nigr. vel Vini rectificat. q. ſ. ſtent in digeſtione per plures dies; Hujus liquoris filtrati doſis erit ſcrup. I. ad ij. cum vehicul. conveniente. Vel compoſita magis. Rec. Cortic. Peruvian. opt. unc. II. ſs. Rad. Imperat. Gentian. ana. drachm. ij. Aloës ſuccotr. unc. I. Myrrh. el. unc. ſs. Croc. opt. drachm. I. Camphor. ſcrup. I. Theriac. Andromach. drachm. iij. v. unc. ſs. ſal. tartar. drachm. I. conc. & cont. affund. Spirit. Vin. rectificat. q. ſ. ſtent probè tecta in digeſtione per ſufficiens tempus. Hinc liquorem tinctum per decantationem auſer atque in vitris probè clauſis uſui aſſerva. Doſis erit gtt. xxxv. vel plur. bis v. pluries de die cum vehiculo conveniente. Hæc tamen præparatio apud nos uſus tam frequentis non eſt, ac aliæ de quibus poſtea. Idem ferè de pillulis è cortice noſtro compoſitis affirmare poſſumus, quæ ex Extracto formari poſſunt ſequenti modo. Rec. Eſſent. vel Tinctur. ſimpl. Cortic. libr. I. abſtrahe hinc ſpiritum per Alembicum uſque ad melleagineam conſiſtentiam, quam dein in pyxide ad uſum aſſerva. Cujus Doſis ſcrup. I. vel drachm. ſs. bis vel ter de die cum vehiculo idoneo.

§. XVIII.

§. XVIII.

Ab aliquo tempore etiam apud nos Practici commendare solent syrupum febrifugum cum Cortice Peruviano præparatum eo vel simili modo, quo legitur in Mater. Medic. supra jam allegati Excell. Geoffroy Tom.2. p. m. 295.seq. Vel etiam Electuarium antifebrile Celeberr. Hoffmanni; vel huic simile prout in sequentibus videbimus.

§. XIX.

Hæcque ferè sunt, quæ communiter apud nos è Peruviano cortice parata in febribus intermittentibus sanandis adhiberi solent. Quoniam verò haud sufficit Medico practico talia scire, oportet etiam cognoscat methodum ejuscemodi remedia opportuno tempore usurpandi, si quidem feliciter sanare cupit, utpote in cujus cognitione plus ponitur, quam vulgò creditur. Multi equidem ubique ferè existunt Medici sua quique pro his illisve morbis arcana sive secreta remedia jactitantes; imo etiam Panaceas, seu remedia universalia producentes. Verum omnes hosce haud magnifacimus, cum eventus rarò ipsorum promissis hactenus respondere observatus sit. Sanè multi eorum non tam sanitati hominum perfectè restituendæ, quam loculis eorumdem emungendis intenti sunt. Optima namque medentium arcana remedia hucusque cum plerisque rationalibus Medicis credimus ac deprehendimus esse, accuratam naturalis ac præternaturalis structuræ vel constitutionis corporis humani notitiam, perfectam dein tum auxiliorum medicorum, sive Materiæ medicæ cognitionem, tandemque debitum & summa cum prudentia factum in adhibenda medendi methodo judicium.

§. XX.

Quam ob rem optimè Capivaccius Excell. iste Veterum Italorum Medicus discipulis suis arcana petentibus respondisse mihi videtur: Discite meam medendi methodum, & sat habebitis Arcanorum! Certe enim arcana illa omnia,

quæ magno ſubindè pretio vendunt atque diſpenſant multi, ejus nunquam virtutis deprehenduntur, ut ſimilem in plerisque individuis effectum ſalutarem producant; cum enim certæ diſpoſitiones ſive menſtrui ſtomachici & inteſtinorum, ſive humorum corporis, ſive fibrarum & pororum remediorum quorumcunque vires ac operationes determinare ſoleant, vixque duos liceat invenire homines iisdem plane complexionibus pollentes, impoſſibile prorſus eſt, ut arcanum ejusmodi remedium omnibus ægrotantibus quadrare ſimilesque in ſingulis effectus ſperatos efficere queat: ut adeo pro Empiricis, pro agyrtis, atque pro nugivendulis tantum non omnes haberi debeant, qui privatæ cujusdam utilitatis aut inanis gloriæ cauſâ ſecreta talia divendunt, vel aliis obtrudere ſatagunt. Quanto igitur magis illi ſunt æſtimandi, commendandique Medici, qui medendi methodum requiſitam ad ſtatum quorumcunque morborum ſcitè accommodare, & dirigere, ſicque ſumma cum prudentia medicinam exercere ſolent, ad Mechaniſmum corporis humani in morborum productione, non ſecus ac in operatione remediorum attendentes ac reflectentes; Ita ut more Mathematicorum omnia, quantum poſſibile eſt ſecundum certas regulas & leges perficere ſtudeant.

§. XXI.

Quodſi jam Medicus in febribus intermittentibus exſtirpandis felici cum ſucceſſu Corticem adhibere velit, ſequentia probe animadvertere debet. Corpus ægri ante omnia protinus eſt præparandum, atque impedimenta felicis operationis primum tollenda, antequam ad uſum Corticis veniat. Impedimenta tollimus itaque, ſi ante omnia doſes aliquot pulveris alicujus digeſtivi exhibemus, qui ex incidentibus, abſorbentibus, reſolventibus &c. præparari poteſt. Exempli loco ſit ſeq. pro homine adulto. Recip. Lapid. Cancror. pt. Sal. centaur. min. Arcan. duplicat. Antimon. diaphoret. aa Scrup. II. Miſc. fiat pulv. ſubtil. dividendus in quatuor partes æquales ad chart. ut æger ſingulis quatuor vel. ſex. horis

ris unam capiat cum juſculo diluto, vel aqua quacunque idonea & conveniente. Similique modo diverſimodas pro lubitu v. circumſtantiarum ratione componere licet formulas pulverum. Cum verò idem in forma fluidi magis arrideat, ſequ. modo fieri poteſt: Recip. Elix. propriet. Clauder. Tinctur. Antimon. v. Corallor. ana drachm. 1. Miſc. dentur ad vitrum. Ut gutt. XXXV. vel XL. mane ac veſperi cum vehiculo idoneo capiantur. Hiſce præmiſſis digeſtivis nullum ſi præſens fuerit contraindicans, veniendum eſt ad tutum Vomitorium aut catharcticum medicamentum. Cujus neceſſitatem hiſce verbis nobis deſcribit Celeberr. Bœrhaave in Aphoriſmis ſuis de cognoſcendis curandiſque morbis pag. 160. §. 759. *Quin*, inquit, *abundanti Colluviei in primis viis purgans, vomitoriumve, ſæpè prodeſt tollendæ; dando ante paroxyſmum eo ſpatio, quo ante hunc effectum præſtat. Id faciendum cognoſcitur, ex victu; morbis, ſymptomatibusque prægreſſis, nauſeâ, vomitu, ructu, tumore, halitu, ſordibus linguæ, gutturis, palati,* ἀνορεξία, *amarore oris, vertigine tenebricoſâ & abſolutâ operatione dato opiato ſedatus ante febrim tumultus ſit.* Si ergo nullum adeſt contraindicans; ſeq. vel alia quæcunque præſcribi poteſt formula. Recip. Pulver. Radic. Ipecacuannh. opt. drachm. ſs. Arcan. duplicat. Mynſ. ſcrup. ſs. Syrup. Violar. drachm. 1. Aqu. flor. Acaciar. unc. ſs. Miſce. ut jejuno ſtomacho tempore à febri libero capiatur, ſuperbibendo poſt ſingulas vomitiones dilutum juſculum, vel tepidum iulapium è Syr. de Alth. Fernel. alioque. Si autem per Inferiora evacuatio requiratur, ſequens dari poterit: Recip. Sal. Catharctic. Seignett. unc. 1. ſolv. in aq. Cichor. q. ſ. ſuperaddendo Tinctur. Rhabarbar. Rolfinc. drachm. iij. v. unc. ſs. Miſc. ut æger ante dicto tempore hauriat, ingeſtis ſubinde juſculis dilutis, aut infuſo Thée dilutiſſimo; Ita aliæ æquè tutæ ſimili ratione formulæ cujusvis palato accommodatæ formari aut præſcribi poſſunt. Purgato dein corpore in febre intermittente, ſi ſitis valida ſit, appetitus proſtratus, urina admodum tincta &c. antequam Cortex Kinkina uſurpetur, plures adhuc doſes pulveris incidentis, abſorbentis, temperantis, diaphoretici aſſumendi ſunt. Dum febris verò in ſtatu; indicantur

 aquoſa,

aquosa, calida actu, subacidis, aperientibus nitrosisque permistis, vel & cichoraceis similibusque blandis aperientibus, quiete, calore moderato tunc æger eget (1). Sequens ergò aut similis mixtura v. Julapium concedi potest. Recip. Aq. Cich. Borrag. Scorzon. ana. unc. ij. Syrup. Acetosit. Citr. drachm. iij. vel unc. ß. Antimon. diaphor. Corall. rubr. pt. ana. scrup. ij. nitr. pt. vel antimoniat. scrup. i. Misc. ut æger singulis horis duo vel tria capiat cochlearia. Tempore ἀπυρεξίας per plures dies etiam uti potest decocto vel infuso quodam amaro, aperiente; Exempl. gr. Recip. Rad. Gentian. maj. Cichor. ana. unc. ß Herbar. Card. Bened. Summit. Centaur. min. ana. manipul. i. Flor. Chamæm. manip. ß. Sal. Tartar. drachm. i. Concis. & contus. misc. ut dimidia pars cum quatuor libris aquæ fontanæ coquatur, & postea singulis sex horis unc. iv. vel vi. hauriantur.

§. XXII.

Inter usum nunc talium Medicamentorum si febris non mitigari incipiat, neque alia contraindicent; protinùs ad usum Corticis expositi febrifugi veniendum est: Hunc autem variis modis exhiberi posse jam ex antecedentibus colligi potest; & frequenter in pulvere, vel substantia sine vel cum aliis admixtis optimè cessisse observavi. Si verò forma infusi magis arrideat, sequens vel simile haud sine felici effectu præscriptum vidi. Recip. Cortic. Peruvian. opt. drachm. x. Winteran. vel Cascarill. drachm. ij. Sal. absynth. drachm. i. Nitr. Antimoniat. drachm. ß. Misc. fiat pulv. subtil. cum libr. iij. Vin. alb. veter. opt. & aq. fontan. libr. i. infundendus & subinde agitandus, turbidique postea hujus liquoris unc. iv. vel ultra singulis sex horis extra paroxysmum ebibi possunt. Quibusdam etiam ad mentem Celeberr. Hoffmanni in forma electuarii cum fructu datum observavi. Loco Electuarii Antifebrilis Hoffmanni sequens aut simile frequenter præscribitur. Recip. Conserv. Fumar. Roob Sambuc. ana. unc. ß. Cortic. Kinkin. opt. unc. i. Extract. Chamæm.

(1) Cl. Boerhaav. in Aphorism. pag. 161. §. 763.

mæm. Centaur. min. ana. drachm. I. Caryophyll. arom. ſcrup. I. Tartar. tartariſat. ſcrup. ij. Miſce fiat Elect. ſingulis trihoriis ad ſcrup. ij. vel drachm. I. præbendum. Hic verò notandum eſt, ejuscemodi Electuaria in aëre calido facillimè fermenteſcere, ita ut haud ſine aliquali incommodo aſſumi queant, vel nonnunquam etiam Diarrhœam excitent, ita ut aliquando neceſſaria ſit admixtio adſtringentis & ſubanodyni cujusdam remedii, vel etiam in debilitatibus Cardiaci cujusdam ex confectione Alkermes, de Hyacintho, vel ſimilibus.

§. XXIII.

Corticis Peruviani eſſentia vel & Extractum in forma pillulari, aut etiam pulvis cum conſerva in forma boli cum rarius ægrotantibus noſtris arrideant, non opus erit harum formularum copiam adponere.

§. XXIV.

Quod ſi jam uſu hujus Corticis febris ceſſet, nihilominus per plures Dies æger in eo pergere debet, ita ut fracta doſi ſenſim ac ſenſim aſſumere deſinat; adeoque pro re nata poterit vel doſin imminuere, vel intervalla pro aſſumtione majora ponere. Hac namque ratione, teſte ſummo in praxi Medica Viro Sydenhamo Op. p. m. 302. & conſenſu plerorumque aliorum practicorum recidivæ præcaveri poſſunt.

§. XXV.

In Epilepſia, Convulſionibus imò etiam paſſionibus hyſtericis, & Hemicrania periodica felici cum ſucceſſu ſequenti modo datum novi. Recip. Cortic. Peruvian. opt. drachm. I. ſs. Radic. Pæoniæ mar. Cinabar. antimon. rectif. Diaphoret. Jovial. Arcani duplicat. Mynſ. ää. ſcrup. I. Ambr. Gryſ. ſcrup. ſs. Theriac. cœleſt. gr. VI. Miſce fiat pulv. ſubt. dividendus in VI.

doſ.

doſ. æquales, ut manè ac veſperi una cum aqua flor. Tiliæ & tantillo Syrup. flor. Tunicæ aſſumatur.

§. XXVI.

Morbos ſoporoſos Apoplexiam ſæpè mentientes, febrili tamen ſimilis fomitis indicia exhibentes, æquè certò ac febres intermittentes ſuperari poſſe uſu tempeſtivè adhibiti Corticis Peruviani teſtantur cum Excell. Sydenhamo op. p. m. 307. varii Authores: Ejuſdem efficaciam in Ictero peculiari confirmavit diſſertatione Cl. Alex. Camerarius; Ita ſanè affectus ex febris intermittentis proſapia degeneres, ſub ſtatu epidemico febricoſo frequentiſſimos, innumerabilibus modis fucum facientes, detracta perſagacis Medici judicium larva, ſolitarius Cortex, vel aptè mixtus, expeditè ad ſanitatem perducit. Werlhof in tract. de Febr. intermitt. p. m. 61. Inter alia verò certiſſimum latentis febris intermittentis ſignum in hiſce morbis eſt color urinæ, quæ in intermittentibus ſaturato exſtat rubore, ac ſedimentum, pulverem laterum ferè referens deponit. Sunt inſuper nonnulli, qui corticem noſtrum cum Conf. Alkerm. tamquam probatum, ac præſtantiſſimum remedium imò ſpecificum laudant in gangræna & ſphacelo, qua de re plura leguntur in ſupra cit. tract. Werlhofii p. m. 255. & 332.

§. XXVII.

Hæc itaque nunc ſunt L. B. quæ de Cortice Kinkinæ & imprimis de modo illum in febribus intermittentibus apud nos adhibendi conſueti ſpeciminis inauguralis loco proponere volui. Fateor plura alia addere potuiſſem, verùm ad quævis deſcendere ſingularia mihi in patriam feſtinanti non licuit. Nonnulla alia minùs ritè forte expoſita L. B. facilè condonabit.

TANTUM.

